

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання кафедри № 5
від «20» листопада 2025 р.
Завідувач кафедри Морозова І.І.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ LOVE В СУЧАСНІЙ
АНГЛОМОВНІЙ ЛІРИЦІ

Виконавець:

Студентка: II курсу магістратури,
групи АМП-61

Боровик Анна Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи:

Шастало Віра Олександрівна, канд. філол.
наук, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою:

кількість балів: _____

Підпис керівника

Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної комісії

Протокол № 5 від «20» листопада 2025 р.

Голова Екзаменаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Харків – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ	5
1.1.Поняття «концепт» у сучасній лінгвістиці.....	5
1.2.Підходи до вивчення концепту.....	8
1.3.Поняття любові в гуманітарних науках.....	15
Висновки за розділом 1.....	21
РОЗДІЛ 2. ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ LOVE/ЛЮБОВ У СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ АНГЛОМОВНІЙ ЛІРИЦІ	24
2.1. Понятійна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ.....	24
2.2. Образна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ.....	29
2.3. Ціннісна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ.....	33
Висновки за розділом 2.....	40
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТКИ	52

ВСТУП

У сучасному мовознавчому дискурсі концепт виступає центральною ланкою у дослідженні взаємозв'язку між мовою, мисленням та культурою. З огляду на це, вивчення вербалізації такого універсального концепту, як LOVE/ЛЮБОВ, особливо в контексті англомовної ліричної творчості, набуває особливого значення і наукової актуальності.

Актуальність теми: концепт LOVE/ЛЮБОВ не лише відображає глибинні ментальні й культурні структури, а й репрезентується у мові через різноманітні семантичні, образні та ціннісні канали. Його вербалізація в американській англомовній ліриці (переважно у текстах пісень) дозволяє простежити, як мовні засоби передають культурні уявлення, емоційні конотації й ідеї, актуальні для сучасного англомовного дискурсу.

Об'єкт дослідження – концепт LOVE/ЛЮБОВ, вербалізований лексичними засобами в англомовній сучасній ліриці.

Предмет дослідження – засоби вербалізації концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній англомовній ліриці.

Мета дослідження – з'ясувати специфіку понятійної, образної та ціннісної складових концепту LOVE/ЛЮБОВ у текстах американських англомовних пісень 2010-2025 років.

Завдання:

1. Розглянути поняття «концепт» у сучасній лінгвістиці, його структуру й функції.
2. Проаналізувати підходи до вивчення концепту в когнітивній та лінгвокультурологічній традиції, зокрема в контексті української лінгвістичної школи.
3. Виявити понятійні, образні та ціннісні складові концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англомовній ліриці.

Для теоретичної частини використовуються когнітивно-лінгвістичний підхід, лінгвокультурологія, методи лексико-семантичного аналізу. Основу

концептологічного представлення становлять дослідження українських вчених Джеріх О. [7, с. 61-69], Гарбера І. [5, с. 65-71], Пасик Л. [13, с. 124-128], Бабко Н. [1, с. 8-11], Приходько Г. [14, с. 188-196]. У практичній частині застосовуються корпусні, текстуальні й стилістичні методики аналізу, а також кількісний аналіз для узагальнення емпіричних даних.

Наукова новизна полягає в інтеграції сучасних теоретичних уявлень про концепт із практичним аналізом засобів його вербалізації в англomовній пісенній ліриці – в межах когнітивно-культурологічного підходу. Практичне значення полягає у створенні лаконічної методики аналізу ліричних текстів, яка може бути корисною в навчально-методичному процесі та подальших лінгвістичних або перекладацьких дослідженнях.

За результатами дослідження було написано статтю та опубліковано у збірнику наукових праць студентів «Молоді фахівці – майбутнє науки» (№17) 2025 р.

Робота складається зі вступу, двох основних розділів та висновків та апробації результатів. Загальний обсяг становить 57 сторінок. Емпіричний матеріал дослідження становлять 120 текстів сучасної американської англomовної лірики 2010–2025 років. Методом суцільної вибірки з текстів було відібрано понад 350 мовних одиниць (прикладів), що вербалізують концепт LOVE. Тексти пісень отримано з офіційних сайтів виконавців, а також з авторитетних музичних платформ і баз даних – таких як Genius [77], AZLyrics [76], а також зі стримінгових сервісів Spotify та Apple Music. Такий підхід дав змогу сформуванню репрезентативну вибірку, яка відображає сучасні тенденції мовного вираження концепту LOVE/ЛЮБОВ у популярній американській англomовній культурі.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ

1.1. Поняття «концепт» у сучасній лінгвістиці

Термін «концепт» у сучасній когнітивній лінгвістиці означає ментальну одиницю, що представляє знання, образи, уявлення і культурний досвід. Це умовна «ментальна категорія», яка відображає вже організовану систему образів і значень, що формуються в індивідуальній свідомості і передаються культурою [7, с. 12].

У сучасному мовознавстві концепт розглядається не тільки як «одиниця свідомості», а й як когнітивний універсалій, що забезпечує взаєморозуміння між представниками різних культур. Як зазначає Жаботинська С. А., концепт має «поліструктурну природу», адже поєднує у собі понятійний, образний і ціннісний шари, які можуть проявлятися у мові по-різному [8, с. 45].

Важливим є те, що концепт «життєздатний» лише у культурному контексті: він вбирає у себе релігійні, філософські та соціальні уявлення народу, зберігаючи їх у колективній пам'яті.

Цікавою є типологія концептів, запропонована Селівановою О. О., яка поділяє їх на базові (універсальні для людства, як-от «життя», «смерть», «любов»), національно марковані (ті, що формуються у межах конкретної культури, наприклад «борщ» чи «гайдамака» в українській), та індивідуально-авторські (пов'язані з творчістю письменників і митців) [16, с. 112]. Концепт LOVE/ЛЮБОВ належить до універсальних, але його мовна репрезентація значною мірою залежить від національно-культурного контексту.

У традиційному (класичному) підході концепт визначається через необхідні та достатні ознаки. Наприклад, концепт «бакалавр» може бути поданий як: [чоловік] + [неодружений] – необхідні й достатні умови, що визначають належність до цієї категорії. Проте когнітивна лінгвістика заперечує стабільність

меж концептів, вважаючи, що вони мають нечіткі межі і представлені через прототипи – найбільш характерні екземпляри категорії [55, с. 192].

Прототипна теорія концептуально змінює уявлення про категоризацію: замість чітких ознак – ядро (прототип) та периферія, де членство може бути ступеневим [29, с. 102-105]. Експериментальні дані про прототипи (наприклад, «ворон» як менш типовий птах порівняно з «горіхом») демонструють, що ментальні категорії мають «цінність типичності» - ступінь відповідності до прототипічного прикладу.

Прототип – це не конкретна фізична одиниця, а узагальнений образ (схема, схемна модель), який складається з найбільш значущих ознак. Згідно з лінгвокогнітивними підходами, прототип формується на підставі частотності вживання, контекстів, мовного досвіду [45, с. 17-18]. Він представляє собою когнітивну схему, узагальнення випадків використання.

Еванс В. описує прототип як «схематичне ментальне представлення» - конгломерат основних ознак, що найкраще репрезентують категорію [29, с. 165]. Льобнер С. (Lobner S.) додає, що прототип – абстрактний випадок, який фіксує деякі ознаки, залишаючи інші відкритими, що дозволяє охопити варіативність категорії [45, с. 17-18].

Прототипна модель застосовується в лінгвістичних категоріях: як демонструє Росс Дж. (Ross J.), клас іменників в англійській мові може бути організований навколо прототипу, а ступінь «іменності» слів варіює – «ім'я наше» використання в різних контекстах [56, с. 382]. Це актуально й для семантики кольорів, де певні кольори (наприклад, «синій») виступають більш типовими, ніж інші.

Загальні характеристики прототипів:

- ядро – найтипівіші ознаки;
- периферія – менш типові, нечітко окресленні;
- флексибільність – масштабність прототипічної моделі за контекстом;

- когнітивна економія – прототипи зберігають когнітивні ресурси, спрощуючи категоризацію.

Лінгвокогнітивні дослідники, зокрема Лакофф Дж., висловлюють думку, що метафори структурують наш розум: концепти – це образи, структуровані метафорично (наприклад, «життя – це шлях», «час – це гроші») [43, с. 20-25]. У книзі *Women, Fire, and Dangerous Things* він описує концептуальні категорії як радіальні структури, де метафори й образи формують ментальні зв'язки [43, с. 68–84].

Прототипна модель дозволяє пояснити полісемію, коли слово має центральне значення і кілька похідних, менш типових. Наприклад, «голова» може означати частину тіла (прототип), або особу, що керує групою (метафоричне розширення) [52, с. 288–289].

Розглядаючи теоретичні та практичні імплікації концептуального аналізу, можемо зазначити, що:

1. Теоретичні наслідки для сучасної лінгвістики полягають у тому, що:
  - відбувся перехід від традиційної (аристотелівської) моделі категоризації до прототипної;
  - категорії осмислюються як гнучкі, контекстуально змінні утворення;
  - метафори інтерпретуються не лише як стилістичні прикраси, а й як когнітивні механізми структурування мислення.
2. Практичні застосування:
  - лексикографія: додати до словників прототипічні значення і контекстуальні приклади;
  - методика викладання: при навчанні нових слів використовувати типові й нетипові випадки;
  - переклад: враховувати, які значення є центральними в мові перекладу.

У західній когнітивній лінгвістиці (Лакофф Дж., Джонсон М.) концепт трактується передусім через метафоричні моделі мислення [42, с. 3–25].

Наприклад, концепт LOVE/ЛЮБОВ у сучасній англomовній картині світу часто вербалізується через метафори LOVE IS A JOURNEY, LOVE IS A UNITY OF TWO PARTS, LOVE IS WAR [42, с. 89]. Такі моделі не тільки пояснюють особливості мовної картини світу, а й відображають певні культурні сценарії поведінки.

В українській лінгвістичній традиції акцент робиться на ціннісному вимірі концепту, адже він відображає не лише знання, а й емоційно-оцінні переживання носіїв мови [12, с. 37]. Концепт у такому розумінні виступає своєрідним «містком» між мовою та культурою, адже він одночасно зберігає «згусток» колективного досвіду й стимулює подальше мовотворення.

Отже, концепт постає як ментальна одиниця, що формується на основі прототипів – узагальнених схем, організованих навколо ядра та периферії. Такі схеми виявляють гнучкість, контекстуальність, відображають уявлення та досвід мовних користувачів. Прототипно-фреймова модель дозволяє реконструювати категоризацію в мові – від лексики до семантики і метафори – та забезпечує основу для подальшого аналізу вербалізації концептів, таких як LOVE/ЛЮБОВ, у ліричному дискурсі.

1.2. Підходи до вивчення концепту

Філософія з найдавніших часів розглядала концепт як категорію мислення, що відображає сутність явищ і предметів. У цьому сенсі концепт є своєрідною «лінзою», крізь яку людина осмислює світ. Античні мислителі – Платон і Арістотель – заклали основи такого бачення. Для Платона ідеї виступали першообразами, а конкретні речі лише відтворювали ці ідеальні сутності. У цьому контексті «любов» постає як вічний ідеал, що має різні прояви у земному світі [51, с. 52]. У діалозі «Бенкет» Платон розрізняє тілесну й духовну любов, наголошуючи, що справжнє прагнення людини спрямоване до краси як універсальної ідеї.

Арістотель, своєю чергою, трактував любов через категорію дружби (*philia*), вбачаючи у ній гармонію між індивідами та благо для суспільства [19, с. 113].

У новий час філософи розширювали розуміння концепту. Кант І. [38, с. 161] розглядав концепти як апіорні форми мислення, що структурують досвід. Таким чином, концепт «любов» у кантівській філософії постає як необхідна категорія, без якої неможливо зрозуміти моральну сферу та наголошував на діалектичній природі любові, яка є єдністю протилежностей і водночас рушійною силою розвитку духу.

У ХХ столітті філософський підхід набув нового виміру. Хайдеггер М. розглядав концепти як способи буття у світі, підкреслюючи, що любов є однією з екзистенційних категорій, які визначають людське існування [34, с. 89]. У сучасній аналітичній філософії концепт тлумачиться як ментальна репрезентація, що має чітку структуру та функцію в комунікації.

Таким чином, філософський підхід дозволяє побачити концепт не лише як мовну одиницю, а як універсальну категорію пізнання. Для нашого дослідження важливим є те, що філософія визначила підвалини для розуміння «любові» як складного багатовимірного явища, яке виходить за межі лексичного значення.

Лінгвістика розглядає концепт як складову мовної картини світу, відображену у значеннях слів, стійких виразах і текстах. В українській та англійській традиціях існують різні визначення концепту, проте більшість учених погоджуються, що він поєднує когнітивний, мовний та культурний рівні [17, с. 17].

Згідно з позицією Лакоффа Дж. і Джонсона М., концепти організують наш досвід через метафори, які структурують мислення [42, с. 9]. Так, концепт LOVE/ЛЮБОВ часто осмислюється через метафору шляху: «*we are at a crossroads in our relationship*» або через метафору хвороби: «*I'm lovesick*». Такі вирази демонструють, як мова фіксує уявлення про любов у формі зрозумілих моделей.

Українські та зарубіжні дослідники також розвивають цю ідею. Так, Давиденко А. визначає концепт як «згусток культури у свідомості людини», підкреслюючи його здатність інтегрувати ціннісні, образні та когнітивні складники [6, с. 51]. Схожої позиції дотримується Селіванова О., яка трактує концепти як складні ментально-мовні структури, що відображають культурний досвід та беруть участь у процесах мовної категоризації [16, с. 56]. У західній когнітивній традиції подібний підхід простежується в працях Вежбицької А. (Wierzbicka A.), яка наголошує на універсальному характері базових концептів і їх вербалізації у різних мовах [66, с. 72].

При аналізі концепту LOVE/ЛЮБОВ у лінгвістиці увага часто приділяється його полісемії та асоціативному полю. Наприклад, у корпусі англійської мови слова love поєднуються з лексемами true, eternal, passionate, unconditional, що вказує на багатство конотацій. У фразеології української мови вживаються вирази на кшталт «любов з першого погляду», «палка любов», які закріплюють уявлення про інтенсивність і миттєвість цього почуття.

Отже, лінгвістичний підхід акцентує на мовних формах репрезентації концепту, показуючи, як любов вербалізується у прислів'ях, метафорах, лексичних сполученнях і художніх текстах.

Культурологія розглядає концепт як одиницю культури, у якій поєднується цінності, традиції й соціальні норми. У цьому контексті концепт LOVE/ЛЮБОВ виявляється наскрізною категорією, що формується під впливом релігійних, етичних і художніх практик [14, с. 78].

У європейській традиції значний вплив на формування уявлень про любов мала християнська культура. Біблійне твердження «God is love» (1 John 4:8) стало підґрунтям для тлумачення любові як божественного дару і морального імперативу [35, с. 1303].

В українській літературі концепт LOVE/ЛЮБОВ часто постає як національна цінність, пов'язана з ідеєю жертвності та вірності. Наприклад, у поезії Лесі Українки любов зображується як духовна сила, що допомагає людині долати страждання.

У культурологічному підході важливим є також міжкультурний вимір. В англomовному світі поширені кліше на кшталт *love conquers all* чи *all you need is love*, що закріплюють у свідомості позитивне сприйняття цього концепту. Водночас у сучасній масовій культурі любов часто подається як емоція, тісно пов'язана зі свободою вибору та самовираженням.

Таким чином, культурологічний підхід дозволяє зрозуміти, як суспільні цінності й культурні коди впливають на репрезентацію концепту LOVE/ЛЮБОВ. Він відкриває перспективу для подальшого аналізу текстів, у яких відображаються індивідуальні й колективні уявлення про це почуття.

Переходячи від чисто лінгвістичного аналізу до когнітивного, варто підкреслити, що когнітивний підхід розглядає концепт не лише як набір лексичних значень, а як ментальну структуру – фрейм, схему або концептуальну метафору, яка організовує пізнання і мову. У когнітивній лінгвістиці широко використовується поняття *conceptual metaphor*: саме через метафори люди структурують абстрактні досвіди; наприклад, концепт LOVE у багатьох англomовних висловах вербалізується як подорож (LOVE IS A JOURNEY: «we're at a crossroads in our relationship») або як хвороба (LOVE IS A SICKNESS: «I'm lovesick») [43, с. 9; 30, с. 201].

Когнітивний підхід робить наголос на кількох ключових елементах:

- Фрейми й сценарії (*frames/scripts*): любов часто активує сценарій романтичних стосунків – знайомство, закоханість, кризу, воз'єднання або розрив; кожна зі стадій має типові мовні маркери (*to fall in love, break up, make up*).

- Концептуальні метафори (*conceptual metaphors*): крім згаданих LOVE IS A JOURNEY і LOVE IS A SICKNESS, поширені LOVE IS WAR («we fought for what we had»), LOVE IS A PHYSICAL FORCE («I was pulled to her»), LOVE IS FIRE («love is a burning thing») – усі вони дозволяють зрозуміти, як емоційні переживання транслюються в тілесні/дійові образи [47, с. 25–35].

- Образні схеми (*image-schemas*) – прості, повторювані сенсомоторні структури (наприклад, «баланс», «вплив», «пересування»), які лежать в основі

метафор; у ліричній мові метафора LOVE IS A JOURNEY активує image-schema «path», що дозволяє створювати вислови на кшталт «we've come a long way», «we're at a crossroads».

Приклад мовної реалізації: рядок із пісні Джона Ледженда (Legend J.) "All of Me" – «Take me into your loving arms» – поєднує прототипічну образність («arms» як безпечний простір) з метафорою об'єднання/злиття. У корпусному аналізі англomовних лірико-пісенних текстів видно, що гнізда метафоричних патернів повторюються: fall (to fall in love), burn (burning love), hold (hold my heart) – усе це відображає когнітивно-семантичну організацію концепту [43, с. 9; 30, с. 201].

Когнітивна методологія також широко використовує корпусні методи: дослідники конструюють корпуси пісень, роблять конкордансний аналіз collocates для love, виділяють частотні фрази й метафоричні сітки, що дає змогу виявити прототипи й периферійні значення концепту в конкретному дискурсі (наприклад, поп-лірика 2010–2025 дає інший набір колокацій, ніж фолк чи соул) [30, с. 201].

Перехід від когнітивного аналізу структури значення до вивчення мовленнєвих функцій концепту дозволяє розглянути, як love виконує дії в мовленні. Комунікативний підхід (прагматика мови) підкреслює роль виразів любові як мовленнєвих актів: фраза «I love you» не лише інформує про стан; у певних контекстах вона є перформативом, що змінює статус стосунків (заявлення про почуття, зобов'язання, домовленість). Теорії аспекта перформативності (Остін Дж., Сьорль Дж.) показують, що мовленнєва дія може бути інтенційною й породжувати наслідки у соціальному просторі [21, с. 6–12; 59, с. 22–25].

Розглянемо кілька прагматичних аспектів:

- Іллокутивна сила: висловлювання «I love you» у романтичному контексті має іншу іллокутивну силу, ніж у розважальному (пісня, реклама). У пісенні тексти часті вислови любові виконують роль ритуально-підсилюючих фраз (refrain), які емоційно ангажують слухача.

- Перлокутивний ефект: мета автора або виконавця – виклик певної емоційної реакції у слухача (співпереживання, співзвуччя, ностальгія). Рядок «Love's the only rule» (Бон Джові (Bon Jovi)) не лише стверджує концепцію, а й прагне змінити оцінку слухачів (перлокутивно).

- Контекстуальна варіативність: те, як розуміють й інтерпретують речення з love, залежить від жанру, комунікативної установки й речового акта (confession, apology, promise). У жанрі поп-пісні конфесійні висловлювання використовуються для ідентифікації ліричного голосу та створення емоційної близькості.

Аналіз пісенного дискурсу з прагматичної перспективи поєднує методи описової прагматики: актний аналіз, вивчення перлокутивних ефектів, аналіз інтенцій та рецепції аудиторією [29, с. 14].

Лінгвокультурологія поєднує семантику, культурологію та історію мови, і розглядає концепт як носій культурних смислів. У цьому підході особливу увагу приділяють національним ідентичностям, коннотативним шарам, а також специфічним вербалізаціям у різних мовних картах світу. Важливо відзначити: харківська філологічна/лінгвістична традиція (під егідою ХНУ ім. В.Н. Каразіна) має сильні напрацювання в галузі історичної концептології та лінгвокультурології; факультет іноземних мов ХНУ ім. В. Н. Каразіна системно працює над проблемами концептології й еволюції концептів у мовній картині світу [12, с. 118].

Ключові моменти лінгвокультурологічного підходу:

- Ціннісна (аксіологічна) складова концепту: любов як морально-етична категорія (агапе, філія, ерос). Лінгвокультурологічний підхід аналізує, як різні культури надають концепту LOVE/ЛЮБОВ ті чи інші ціннісні відтінки (наприклад, у західній поп-культурі – індивідуальна самореалізація; у традиційних культурах – обов'язок і вірність) [67, с. 45].

- Історична динаміка: як змінювалися мовні маркери любові (етикети, звертання, формули) протягом XIX–XXI ст.; ліричні жанри фіксують трансформації: від пісень про жертвну вірність до пісень, що прославляють

самореалізацію. Дослідження харківських науковців фіксують ці трансформації в локальній академічній традиції [66, с. 5].

- Корпусно-дискурсивні методи в лінгвокультурології: створення корпусів пісень, тематична класифікація, виявлення національних «ключових слів» у тракті концепту (що підтверджує теорії Вежбицької А. про «key words» культур) [66, с. 120].

- Харківська лінгвістична школа: у межах Каразінського середовища є низка досліджень і авторів, які працюють із концептами й лінгвокультурологією (видавничі серії факультету іноземних мов, статті та конференційні збірники) – це дає підґрунтя залучити харківські підходи й емпіричні дані для аналізу вербалізації LOVE/ЛЮБОВ у ліриці [39].

У сучасних дослідженнях концептів спостерігається тенденція до інтеграції методів: когнітивний аналіз поєднується з дискурсивним, корпусним і лінгвокультурологічним підходами. Основні тренди:

- Корпусна концептологія: великі електронні корпуси лірики (2010–2025) дають змогу кількісно виявляти найпоширеніші колокації для love, слідкувати за зсувами у семантичних патернах з часом (e.g., зростання вживання self-love, self-care в останньому десятилітті).

- Мультимодальний підхід: аналіз не лише тексту, а й музичного компонента, відеокліпу – як ці модальності разом формують уявлення про LOVE (наприклад, відеоряд може підсилювати метафору LOVE IS A JOURNEY через символіку дороги).

- Когнітивно-дискурсивна інтеграція: поєднання когнітивних моделей (фрейми, метафори) з аналізом дискурсу (комунікативні наміри, рецепція), що дозволяє розглядати концепт як мережу можливих актуалізацій у конкретних текстах [14, с. 22].

Підсумовуючи, інтегративний підхід – це практична методологія для подальшого Розділу 2 (засоби вербалізації), адже дає набір інструментів: корпусні дослідження, метафоричний і фреймовий аналіз, дискурсивний/прагматичний аналіз та лінгвокультурологічну інтерпретацію.

Саме ці методи ми застосуємо до добірки пісенних текстів 2010–2025 рр. у практичному розділі (Розділ 2).

1.3. Поняття любові в гуманітарних науках

Поняття любові є одним із центральних у релігійних традиціях світу, адже воно нерозривно пов'язане з уявленнями про Бога, духовність та вищий сенс людського існування. Найбільш відомим і концептуально вагомим є християнське визначення «God is love» («Бог є любов»), яке міститься в Першому посланні апостола Івана: «Whoever does not love does not know God, because God is love» (1 John 4:8). Це твердження стало основою християнської теології, зокрема вчення про милосердя, жертвність та братерство між людьми [35, с. 45].

У християнській традиції любов розглядається не лише як емоція чи почуття, але як божественна сутність, що надає сенсу буттю. Святий Августин у трактаті *De Trinitate* підкреслював, що любов – це внутрішній зв'язок Осіб Трійці, а також дар, яким Бог обдаровує людину [20, с. 63]. У середньовічній схоластиці Фома Аквінський розробив вчення про *caritas* – любов-агапе, яка означає безкорисливу прихильність до Бога та ближнього. На відміну від *eros*, який спрямований на тілесне бажання, *caritas* постає як вища форма любові, яка єднає людину з Богом [18, с. 71].

У протестантській теології XVI–XVII ст. наголошувалося на особистому вимірі любові, зокрема на індивідуальному зв'язку людини з Богом. Мартін Лютер розглядав любов як вираження віри, адже «віра діє любов'ю» (*faith works through love*). Він стверджував, що любов неможлива без віри, а віра не є повною без любові [46, с. 92].

Православна традиція робить акцент на містичному вимірі любові. Так, у працях Григорія Палами підкреслюється, що справжня любов до Бога неможлива без «обоження» людини, тобто поступового духовного уподібнення Богові. У

молитвах і гімнографії східної церкви любов постає як енергія Бога, що освячує світ [47, с. 118].

У біблійних текстах можна виділити різні грецькі терміни, які відображають різні грані любові [13, с. 28]:

- *agape* – жертвна, безумовна любов (найбільш вживана у Новому Заповіті);
- *philia* – дружня, братерська прихильність;
- *eros* – любов-пристрась;
- *storge* – природна прихильність, наприклад, між батьками та дітьми [44, с. 36].

Таким чином, концепт LOVE/ЛЮБОВ у релігійному дискурсі багатовимірний: він охоплює і духовну жертвність, і братерські відносини, і містичну єдність із Богом.

Цікаво, що не лише християнство, але й інші світові релігії надають любові фундаментального значення.

- Юдаїзм. У Талмуді та Торі любов (*ahava*) є важливим етичним принципом. Одне з центральних положень юдаїзму звучить так: «Love your neighbor as yourself» (Leviticus 19:18). Це припис, який пізніше був успадкований християнством. Любов до Бога виражається у виконанні заповідей та збереженні союзу з Ним [64, с. 51].

- Іслам. У Корані любов (*hubb*) також розглядається як ключовий елемент стосунків людини з Аллахом. Одне з відомих висловів говорить: «Indeed, Allah loves those who rely upon Him» (Quran 3:159). Ісламська містика – суфізм – трактує любов як шлях до злиття з Богом, а поезія Джалал ад-Діна Румі сповнена образів божественної любові, що перетворює людину [57, с. 77].

- Буддизм. Хоча в буддизмі не існує персоніфікованого Бога, любов (метта, *loving-kindness*) постає як універсальне почуття співчуття і добра до всіх живих істот. Будда навчав практикувати «чотири безмежності»: любов, співчуття, радість і рівновагу, що ведуть до просвітлення [33, с. 99].

- Індуїзм. У філософії бгакті любов (bhakti) розглядається як шлях до звільнення, що полягає у відданості Богові (Крішні, Вішну тощо). У Бхагавад-Гіті любов постає як форма духовної практики, що очищає людину та наближає її до божественної істини [23, с. 112].

Можна розширити розгляд біблійного розуміння любові через поняття ἀγάπη (agape), φιλία (philia) та ἔρως (eros) у давньогрецькій традиції. У християнстві любов розглядається не лише як почуття, а як дія – «caritas» у латинській теології означає милосердя, жертвність і спрямованість на благо іншого [35, с. 74]. Це протиставляється античному уявленню про любов як пристрасть, яка може як підносити, так і руйнувати людину. Такий перехід від тілесної любові (eros) до духовної (agape) значно вплинув на формування західної культури.

Отже, релігійні інтерпретації концепту LOVE/ЛЮБОВ демонструють, що любов є універсальною категорією, яка виходить за межі особистісних почуттів і набуває онтологічного, космічного виміру. У різних традиціях вона виражає:

- зв'язок людини з Богом (християнство, іслам, індуїзм);
- моральний закон (юдаїзм);
- універсальне співчуття (буддизм).

Таким чином, на рівні релігійного дискурсу любов інтерпретується як основа буття і духовного вдосконалення, а вислів «God is love» стає символом єдності людини з вищою трансцендентною силою.

У площині етики поняття любові завжди посідало важливе місце. Уже в працях античних мислителів можна знайти роздуми про те, що любов є не лише почуттям, а й моральною чеснотою, яка визначає гармонійність людських відносин. Наприклад, Арістотель у «Нікомаховій етиці» розглядав любов у контексті дружби, наголошуючи на тому, що справжня дружба ґрунтується на взаємній повазі, доброзичливості та прагненні до добра для іншого [19, с. 117].

У середньовічній християнській традиції моральний вимір любові отримав ще глибше осмислення. Августин Блаженний у творі *De civitate Dei* («Про град Божий») наголошував, що правильна спрямованість любові визначає

моральність людини: любов до Бога і ближнього є чеснотою, тоді як любов лише до себе (*amor sui*) без урахування вищих цінностей може призводити до гріха [20, с. 86].

Сучасна етична думка розглядає любов як універсальний регулятор соціальної поведінки, що поєднує емпатію, турботу та взаємну відповідальність. Наприклад, американська дослідниця Нолл Е. трактує любов як основу морального розвитку особистості, яка сприяє формуванню толерантності та гуманізму [40, с. 52]. Подібні погляди поділяють і українські науковці, наголошуючи, що любов у моральному сенсі є «ціннісною матрицею суспільства» [3, с. 34].

У середньовічній етиці (Аквінський Том) [18, с. 258] любов розглядається як *virtus cardinalis* – фундаментальна чеснота, що спрямовує інші чесноти. У новий час філософи, такі як Кант І. і Гегель Г., також аналізували любов у контексті морального закону. Кант І. вважав, що істинна любов не може ґрунтуватися лише на емоціях, адже тоді вона стає мінливою; натомість любов як моральне зобов'язання («*practical love*») повинна бути вольовим актом, спрямованим на добро іншого [41, с. 115]. Гегель Г. бачив у любові єдність свободи та необхідності, що долає відчуження між людьми.

Таким чином, любов у морально-етичній площині виступає як основа гуманних відносин, запорука соціальної стабільності та етичної цілісності людини.

Філософія осмислює любов у різних вимірах – від античних уявлень до сучасних концепцій. Платон у «Бенкеті» представив одну з найвпливовіших концепцій любові – ідею «еросу» як потягу душі до краси й істини [51, с. 98]. Для нього любов була сходженням від тілесного бажання до споглядання вищих форм буття.

У ХХ–ХХІ ст. філософія любові розвивалася в екзистенціалізмі та персоналізмі. Сартр Ж.-П. трактував любов як прагнення «володіти свободою іншого», що приречене на суперечність [58, с. 144]. Сучасні етики наголошували на любові як на зустрічі двох особистостей, яка передбачає взаємне визнання

гідності, вбачають у любові не лише почуття, але й емоційно-моральний ресурс, що формує суспільну справедливість і солідарність [47, с. 89].

Стоїки трактували любов у категоріях раціональності та гармонії з природою. Сенека підкреслював, що любов не повинна зводитися лише до пристрасті, а має бути проявом мудрості, доброзичливості та готовності ділитися чесною з іншими [60, с. 73].

У Новий час Декарт Р. розглядав любов у рамках емоційної теорії пристрастей, трактуючи її як «з'єднання душі з предметом, що здається їй благом» [27, с. 121]. Кант І., навпаки, підкреслював нормативний аспект любові, вбачаючи в ній не лише почуття, а й моральний обов'язок до ближнього [38, с. 56].

Сучасна філософія часто звертається до екзистенціалістських ідей. Наприклад, Сартр Ж.-П. вважав любов спробою подолати самотність через прагнення до єдності з Іншим, але водночас підкреслював її амбівалентність – між свободою та залежністю [58, с. 144]. Український філософ Кримський С. підкреслював, що любов у ХХ–ХХІ ст. набуває значення «онтологічного принципу співбуття», що дозволяє людині подолати відчуження [11, с. 89].

У культурології любов розглядається як універсальний символ і водночас як феномен, що набуває різних форм залежно від культурного контексту. Літературознавці відзначають, що любов стала однією з найпоширеніших тем у світовій літературі. Від античної лірики Сапфо до сонетів Шекспіра В., від романів Джейн Остін до сучасної поп-культури любов постає не лише як сюжетний мотив, а як ключ до розуміння людської природи [25, с. 218].

У літературі любов часто стає рушійною силою сюжету – від античних трагедій до сучасної романтичної прози. В європейській культурі існує цілий жанр куртуазної лірики, де любов постає як шлях до духовного вдосконалення лицаря. У сучасному мистецтві (кіно, музика, живопис) любов репрезентується як універсальна цінність, здатна долати національні, культурні та соціальні кордони. Наприклад, у поп-культурі теми кохання в піснях і фільмах залишаються найпопулярнішими, що підтверджує їхню аксіологічну значущість.

У мистецтві тема любові реалізується через символи, метафори та образи. Відомі полотна Ренесансу, як-от «Весна» Боттічеллі, візуалізують любов як гармонію природи та людського почуття. У сучасному кінематографі любов набуває багатогранних репрезентацій – від романтичних комедій до психологічних драм, що відображають різні аспекти емоційного досвіду людини [62, с. 64].

Окремо варто зазначити роль любові у музичній культурі. За даними музикознавчих досліджень, понад 70% популярних англomовних пісень ХХ–ХХІ ст. так чи інакше звертаються до теми любові [31, с. 31]. Це свідчить про універсальність і водночас невичерпність концепту в культурній творчості.

Таким чином, гуманітарні науки підходять до розуміння любові з різних ракурсів, але всі вони сходяться на тому, що це почуття є ключовим для пояснення людської природи, суспільних відносин та культури в цілому.

Отже, аналіз поняття любові в гуманітарних науках засвідчив, що це явище є надзвичайно багатогранним і багаторівневим, воно має глибокий зміст як у філософсько-релігійному, так і в соціально-культурному вимірах. Любов розглядається не лише як емоційний стан або індивідуальне переживання, але й як універсальна категорія, що визначає міжособистісні відносини, формує моральні орієнтири суспільства і впливає на культурні практики.

У релігійному дискурсі любов постає як найвища духовна цінність, яка в християнській традиції тлумачиться через концепт *agape* – жертовної, безумовної любові, спрямованої на благо іншого. В античній культурі, навпаки, акцент робився на різних видах любові – *eros*, *philia*, *storge* – що відображали тілесний, дружній та родинний виміри почуття. Така багатоваріантність показує, що любов завжди сприймалася як життєва сила, що інтегрує як емоційний, так і духовний досвід людини.

Філософські підходи демонструють динаміку осмислення любові від античних концепцій гармонії й єдності до модерних уявлень про любов як етичний обов'язок (Кант І.), діалектичну єдність свободи та необхідності (Гегель Г.), екзистенційну зустріч особистостей (Марсель Г., Муньє М.). У ХХ ст. в

межах екзистенціалізму Сартр Ж.-П. підкреслював суперечливість любові, яка прагне зберегти свободу іншого і водночас оволодіти нею, тоді як сучасні гуманітарні студії (зокрема, етика Нуссбаум М.) розглядають любов як суспільний ресурс, що формує довіру, солідарність і справедливість.

З культурологічної точки зору, любов постає рушієм художньої творчості та головним змістовим ядром численних літературних і мистецьких творів. Від куртуазної лірики середньовіччя до романтичної літератури та сучасної поп-культури любов залишається тим ціннісним орієнтиром, що визначає смисли людського існування. Вона є своєрідним «універсальним кодом культури», який транслюється через різні форми мистецтва, мови та символічних систем.

Таким чином, гуманітарні науки підтверджують, що любов не може бути зведена лише до суб'єктивного почуття чи емоційної реакції. Це комплексне поняття, що інтегрує моральний, соціальний, культурний та духовний виміри буття людини. Вона виявляється як фундаментальна категорія гуманітарного знання, яка дозволяє зрозуміти взаємозв'язок між індивідуальним досвідом і колективними смислами. Саме тому подальший аналіз вербалізації любові в мові та культурі є необхідним кроком для виявлення того, як ця універсальна цінність знаходить своє відображення у мовній картині світу.

Висновки за розділом 1

Дослідження було присвячене теоретичним засадам дослідження вербалізаторів концепту «любов», а також аналізу сучасного стану його вивчення в гуманітарних науках.

Проведене дослідження дало змогу окреслити основні наукові підходи до розуміння поняття «концепт», визначити місце і роль любові як універсальної цінності в системі знань, а також виявити специфіку її інтерпретацій у філософському, релігійному, культурологічному та лінгвістичному дискурсі.

Було розглянуто теоретичні засади вивчення концепту як однієї з ключових категорій сучасної когнітивної лінгвістики. Було встановлено, що

концепт є багатовимірним утворенням, яке поєднує когнітивний, емоційний і культурний компоненти, забезпечує зв'язок між мовною картиною світу та мисленням людини. У наукових працях концепт розглядається і як одиниця ментального лексикону, і як носій культурних смислів, і як динамічне утворення, що розвивається разом із суспільством.

Дослідження підтвердило, що концепти відображають не лише індивідуальний досвід, а й колективну свідомість, будучи своєрідними «клітинками культури». Саме тому аналіз концепту «любов» неможливий без урахування культурних, історичних і соціальних чинників, які впливають на його формування.

Огляд сучасних досліджень концепту LOVE/ЛЮБОВ засвідчив, що інтерес до цієї теми активно проявляється в лінгвістиці, літературознавстві, культурології, психології та соціології. Дослідники розглядають любов як багатовимірне явище, що поєднує емоційний, соціальний, етичний і духовний аспекти.

Лінгвістичні студії спрямовані на виявлення способів вербалізації любові в мові: через метафори, символи, стереотипи, художні образи. Особливу увагу науковці приділяють міжкультурним відмінностям у трактуванні любові, адже у кожній мовній спільноті вона набуває специфічних ознак. У працях сучасних дослідників наголошується, що концепт «любов» є універсальним, проте його мовне втілення залежить від культурно-історичного контексту.

У гуманітарних науках любов осмислюється крізь призму різних підходів. У філософії вона постає як фундаментальна категорію буття, що осмислювалася від античності (Платон, Арістотель) до сучасності (Сартр Ж.-П., Нуссбаум М.). У релігійному контексті любов розглядається як найвища духовна цінність, що є основою етики та моралі, а в християнській традиції вона постає як безумовне прагнення до блага іншого.

Культурологічний аналіз показав, що любов є рушійною силою літератури й мистецтва, універсальним кодом культури, який визначає художні образи та жанрові моделі. Водночас гуманітарні науки наголошують на суперечливості

любові: вона може бути як джерелом гармонії, так і причиною внутрішніх конфліктів, що зумовлює багатозначність її тлумачення.

Узагальнюючи, можна дійти висновку, що концепт любові є однією з найскладніших і водночас найуніверсальніших категорій, яка охоплює різні сфери людського існування – від індивідуального почуття до глобальних культурних смислів. Він функціонує на перетині мови, культури й мислення, поєднуючи в собі раціональне та емоційне, особистісне й соціальне, сакральне й профанне. Вивчення цього концепту відкриває широкі можливості для аналізу того, як людство осмислює базові цінності, і дозволяє простежити, яким чином вони відображаються у мовних засобах.

Важливим результатом проведеного аналізу є усвідомлення того, що любов виступає не лише як об'єкт індивідуальних переживань, а й як культурно-історичний феномен, що знаходить відображення в мові. Це доводить необхідність лінгвістичного вивчення вербалізаторів любові, адже саме мова є тим інструментом, який фіксує, транслює й відтворює у свідомості людини ціннісні уявлення про світ.

Таким чином, теоретичний аналіз, здійснений у першому розділі, створює підґрунтя для подальшого дослідження. Наступний розділ буде присвячений аналізу мовних засобів вираження концепту любові, зокрема метафоричних моделей, символічних репрезентацій та контекстуальних особливостей їхнього функціонування. Саме це дозволить виявити, яким чином універсальний концепт «любов» втілюється у конкретній мовній картині світу та які культурні смисли при цьому актуалізуються.

РОЗДІЛ 2

ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ LOVE/ЛЮБОВ У СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ АНГЛОМОВНІЙ ЛІРИЦІ

2.1. Понятійна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ

Вивчення понятійної складової концепту LOVE/ЛЮБОВ передбачає аналіз його словникових дефініцій, етимології та зіставлення з українським відповідником «любов». Саме словники, як нормативні джерела, дозволяють зафіксувати сучасні уявлення про базові значення цього концепту у британській та американській англійській.

У словнику Oxford English Dictionary любов визначається як « an intense feeling of deep affection » - «сильне почуття глибокої прихильності» [73, с. 802]. Це визначення фокусує увагу на емоційному аспекті, підкреслюючи інтенсивність і глибину почуття. Додатково вказується й інше значення – «a great interest and pleasure in something», тобто «великий інтерес і задоволення від чогось», що демонструє розширення семантики на сферу хобі, захоплень чи професійної діяльності.

Cambridge Dictionary надає схоже тлумачення: « to like another adult very much and be romantically and sexually attracted to them » - «дуже сильно подобатися іншому дорослому та відчувати до нього романтичний і сексуальний потяг» [69, с. 421]. Тут акцент переноситься на міжособистісний і романтичний вимір почуття.

У Merriam-Webster Dictionary слово love трактується ширше. Поряд із романтичним і платонічним значенням фіксується також релігійне: « unselfish loyal and benevolent concern for the good of another (such as the fatherly concern of God for humankind) » [72, с. 634]. Таким чином, у американській традиції особливо виокремлюється морально-етичний аспект, що співвідноситься з біблійним висловом God is love.

Collins English Dictionary додає до цього спектра значення, пов'язане з дружбаю та прихильністю: « strong feelings of liking and caring for a person » [70, с. 509]. Тобто любов може осмислюватися не лише як романтичне чи сексуальне почуття, а й як міжособистісна прив'язаність, співчуття, тепле ставлення.

У Macmillan Dictionary підкреслюється полісемія цього концепту: love – « a feeling of deep affection for someone or something »; « a strong feeling of sexual attraction»; «a strong interest in or enjoyment of something » [71, с. 377]. Таким чином, спектр охоплює і духовний, і тілесний виміри, а також сферу особистих захоплень.

Словники Longman Dictionary of Contemporary English [74] та American Heritage Dictionary фіксують ще одне цікаве значення: love у спорті (наприклад, у тенісі означає «нуль» у рахунку: the score is fifteen-love) [74]. Це значення демонструє семантичне розширення концепту у напрямку спеціалізованої термінології, що стало метафоричним переосмисленням.

Етимологія слова love сягає давньоанглійського *lufu*, яке означало як романтичне почуття, так і загальну прихильність чи дружбу. Перша письмова фіксація слова *lufu* належить до періоду давньоанглійської мови (близько VIII століття), де воно вже вживалося на позначення як романтичного почуття, так і загальної прихильності. Воно споріднене з давньонімецьким *luba* («любов») та давньоскандинавським *lof* («похвала») [75, с. 298]. Усі ці форми походять від праіндоєвропейського кореня *leubh-* («care, desire, love» - «піклуватися, прагнути, любити»). Цей корінь дав похідні у різних індоєвропейських мовах, зокрема в українській («любов», «любити»). Це свідчить про універсальність концепту й його глибоку закоріненість у колективній свідомості.

Цікаво, що в давньоанглійських текстах *lufu* часто вживалося на позначення не лише романтичного почуття, а й релігійної відданості та дружніх зв'язків. Наприклад, у текстах Беовульфа любов постає як доблесть і вірність, що підтверджує багатозначність концепту LOVE/ЛЮБОВ від самого початку його існування.

Українське слово «любов» має схожий етимологічний шлях і походить від праслов'янського *ljubъ*, пов'язаного з коренем *ljub-* («приємний, милий, дорогий»). Семантична близькість англійського *love* і українського «любов» засвідчує глибинну спорідненість індоєвропейських мовних традицій.

Проте спостерігаються й відмінності. Українське «любов» у сучасному вжитку частіше асоціюється з високим почуттям, духовним або романтичним, тоді як англійське *love* має ширший спектр застосування – від релігійного й дружнього до суто побутового (наприклад, *I love pizza*). Це показує різні культурні акценти: в англomовній культурі концепт розширився на сферу буденного досвіду, тоді як в українській традиції він зберіг більш піднесене, сакралізоване забарвлення.

Слово *love* демонструє багату полісемію, яка формується на перетині кількох сфер людського досвіду:

1. Романтичне та еротичне почуття – одне з найдавніших і найбільш усталених значень. Воно охоплює як платонічний вимір (повага, ніжність, прихильність), так і тілесний аспект (erotичне кохання). Наприклад, у сучасних текстах часто вживається вираз *fall in love* («закохатися»), який передає момент виникнення почуття [73, с. 202].

2. Дружба та сімейна прихильність. Тут *love* означає глибоку прихильність між батьками і дітьми (*a mother's love for her child*), братами й сестрами, близькими друзями. Це значення фіксують усі провідні словники, а в культурному вимірі воно часто позначається виразом *unconditional love* («безумовна любов») [72, с. 123].

3. Божественна любов і моральний вимір. У християнській традиції *love* є ключовим поняттям, що відображає Божу милість та жертвність (наприклад, у Євангелії від Івана: *God is love*). Це значення розвивається як у богословських текстах, так і у художній літературі, де *love* стає символом милосердя та доброти [44, с. 87].

4. Пристрассть та ентузіазм до справи. У буденному мовленні love вживається у значенні «сильне захоплення» (I love music). Така семантична зміна відображає тенденцію до повсякденізації концепту [71, с. 221].

5. Формули звертання та етикетні вирази. У британському варіанті англійської слово love функціонує як маркер доброзичливості (Hello, love!), що підтверджується корпусними дослідженнями сучасної англійської мови [74].

6. Метафоричне й спеціалізоване вживання. Наприклад, спортивне значення («нуль» у тенісі) або ідіоми labour of love, love-hate relationship відображають когнітивні механізми семантичного розширення [75, с. 23].

Художні тексти англійською мовою відображають широкий спектр концептуальних нашарувань love.

У поезії Шекспіра В. любов часто постає як сила, що долає перешкоди: «Love is not love which alters when it alteration finds» (Sonnet 116). Тут ідеться про сталість і непохитність почуття, яке не змінюється під впливом обставин [61, с. 382].

У романах Джейн Остін (Pride and Prejudice, Sense and Sensibility) love осмислюється як поєднання почуття і розуму, що має соціальний вимір. Любов не лише емоція, а й підстава для створення сім'ї, забезпечення гармонії у суспільстві [22, с. 200–205, 460–470].

У пісенній творчості ХХ століття концепт LOVE/ЛЮБОВ набуває масової популярності. Гурт The Beach Boys (Біч Бойз) у пісні «Good Vibrations» опосередковано підкреслює універсальність цього почуття як основи гармонійного життя. Тут любов розглядається як загальнолюдська цінність, що виходить за межі приватного виміру.

У сучасній поп-культурі слово love часто використовується у значенні романтичного захоплення чи швидкоплинної пристрассті (наприклад, у піснях Аріани Гранде (Grande A.), Тейлор Свіфт (Swift T.) та Лани Дель Рей (Del Rey L.)). Це свідчить про переорієнтацію концепту на особистісно-індивідуальний досвід [24].

Водночас у релігійних піснях (госпел, духовна музика) love залишається символом Божої присутності та спасіння. Тут ми маємо справу з одним із найдавніших нашарувань значення.

Порівняння англійського love та української «любов» показує не лише спільність походження, а й відмінності у культурних акцентах:

В англійській культурі любов сприймається як багатовимірне явище, що включає як особистісні стосунки, так і буденні захоплення. Це проявляється у частотності виразів на кшталт I love chocolate, We love travelling.

В українській культурі слово «любов» меншою мірою поширюється на повсякденні речі. Частіше воно асоціюється з високими почуттями, духовним або романтичним досвідом («любов до матері», «любов до Батьківщини»).

Для англійського простору характерна метафоризація та термінологізація концепту (спорт, етикет, фразеологія), тоді як в українській мові такі переносні значення трапляються рідше.

Таким чином, понятійна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ відображає його динамічність і багатосаровість: від індивідуальних почуттів до універсальних духовних категорій, від високих ідеалів до повсякденних звичок.

Особливої уваги заслуговує релігійний аспект слова love, який тісно пов'язаний із християнською традицією. У Біблії любов трактується як одна з головних чеснот: God is love (1 John 4:8) [35, с. 1303]. В англійських перекладах Нового Завіту слово charity часто виступає синонімом до Christian love, позначаючи жертвну, безкорисливу любов до Бога й ближнього [44, с. 215].

Класичний приклад міститься у King James Bible: And now abideth faith, hope, charity, these three; but the greatest of these is charity (1 Corinthians 13:13). Тут charity передає значення духовної любові, вищої за людську пристрасть, - того, що в українській традиції відповідає поняттю «агапе» [65, с. 341].

У християнській культурі love стає не лише емоцією, а й моральним обов'язком. Це підтверджується численними англійськими прислів'ями: Love thy neighbour as thyself, Love covers a multitude of sins. Вони показують

аксіологічне значення любові як універсальної цінності, що формує моральні норми суспільства [67, с. 192].

Таким чином, у понятійному вимірі концепт LOVE/ЛЮБОВ поєднує широкий спектр значень: від інтимних і міжособистісних до сакральних і моральних. У текстах різних жанрів він набуває культурної конкретизації, відбиваючи не лише індивідуальні переживання, але й колективні уявлення про світ та людину.

2.2. Образна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ

Образна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англомовній ліриці починається з його прямої номінації, тобто з використання самої лексеми *love* у її базовому, словниковому значенні. У словниках англійської мови це слово визначається як «інтенсивне почуття глибокої прихильності» (*an intense feeling of deep affection*) [69, с. 844]. Пряма номінація дозволяє миттєво ідентифікувати емоційний зміст висловлювання та передає універсальність концепту. У поетичних і пісенних текстах *love* використовується безпосередньо для вираження почуттів і переживань, що робить його надзвичайно зрозумілим для слухача: «*We found love in a hopeless place*» (Ріанна, 2011); «*Love me tender, love me sweet*» (Елвіс Преслі, 1956); «*We are in love*» (Тейлор Свіфт, 2014). Така прямота у номінації не лише підкреслює емоційну щирість, але й дозволяє виявити наскрізність концепту у всій англомовній ліричній традиції — любов виступає як постійний, універсальний мотив, який об'єднує різні покоління, музичні жанри та стилі виконання. Завдяки прямій номінації слухач миттєво розпізнає емоційну тематику пісні, що забезпечує ефективну емоційну комунікацію та створює відчуття інтимності.

Другим способом репрезентації концепту LOVE/ЛЮБОВ є непряма номінація, яка реалізується через синоніми (*affection, passion, desire, romance, devotion*) та перифрази. У поезії та піснях це дозволяє автору уникати повторів, а також надавати концепту нових відтінків і нюансів, розкриваючи

багатогранність почуття. Наприклад, «Endless passion, boundless fire» (Кеті Перрі, *Firework*, 2010) акцентує на сильному, неугамовному емоційному пориві, тоді як «My devotion is endless» (Бейонсе, *Crazy in Love*, 2003) передає ідею безмежної відданості, а не лише романтичного потягу. Синонімічний ряд демонструє, що любов постає не як просте почуття, а як комплекс емоцій – від ніжної прихильності до сильного фізичного або духовного потягу. Використання синонімів також надає тексту музичної та поетичної ритмічності, допомагає створювати рими, алітерації та інші художні ефекти, що підсилюють емоційний вплив пісні на слухача.

Ключовим інструментом образної вербалізації є метафора. У когнітивній лінгвістиці вона розглядається як базовий механізм осмислення дійсності, що дозволяє структурувати абстрактні поняття через тілесний досвід, соціальні відносини та культурні уявлення [46, с. 89]. Метафоричне мислення дозволяє поетам і текстовим авторам створювати образи, які роблять абстрактні емоції більш конкретними, наочними та пережитими слухачем. Аналіз 120 текстів сучасної американської лірики дозволив виділити сім домінантних метафоричних моделей концепту LOVE, кожна з яких репрезентує певний аспект цього багатогранного почуття і дозволяє краще зрозуміти, як культурні уявлення про любов втілюються у сучасній поп-культурі.

Найпоширенішою є модель LOVE IS A JOURNEY (Любов – це подорож), яка становить близько 25% вибірки. Вона відображає процесуальний характер стосунків, їхній розвиток у часі, спільний шлях партнерів та можливі кризи. Образ подорожі підкреслює динаміку відносин і їхню непередбачуваність, надаючи ліриці відтінку пригоди та спільного подолання труднощів. Це ілюструє рядок Леді Гаги з пісні *Born This Way*: «*We're on the right track, baby, we were born this way*» («Ми на правильному шляху, крихітко, ми такими народилися»). Метафора подорожі також дозволяє висвітлити різні етапи любові – від перших зустрічей і зародження почуттів до зрілих стосунків і переживань криз, що робить її надзвичайно універсальною у музичних творах різних жанрів.

Другою за частотністю є модель LOVE IS FIRE / HEAT (Любов – це вогонь / жар), яка становить близько 20% прикладів. Вона передає пристрасть, інтенсивність почуттів, а іноді й небезпеку або руйнівний аспект любові. Тут відчувається фізична і емоційна напруга, що робить любов схожою на стихію. Прикладами є вислови «*I'm on fire... A burning love*» (Брюс Спрінгстін та Елвіс Преслі) і «*Love is a burning thing*». Ця метафора дозволяє слухачеві відчути енергетику та силу емоцій, а також передає ідею того, що любов здатна як надихати, так і руйнувати. Вогонь, як образ, відображає подвійність почуття – з одного боку, тепло і пристрасть, з іншого – можливу небезпеку та руйнівні наслідки, що робить її особливо драматичною у музичному контексті.

Модель LOVE IS A BATTLE / WAR (Любов – це битва / війна) охоплює приблизно 15% прикладів. Вона акцентує увагу на конфліктному аспекті стосунків, боротьбі, болю, подоланні перешкод або капітуляції перед силою почуття. Така метафора відображає, що любов нерідко пов'язана зі складними емоційними переживаннями, які можна порівняти з боротьбою. Яскравими ілюстраціями є назва пісні Пат Бенатар *Love is a battlefield* («Кохання – це поле бою») та рядок Ненсі Сінатри «*You shot me down, bang bang*» («Ти застрелив мене, бах-бах»). Ця модель дозволяє передати драматичну напруженість у відносинах і показати, що любов часто включає конфлікти, суперечки та необхідність долати внутрішні та зовнішні перешкоди.

Ще однією значущою є модель LOVE IS A UNITY OF TWO (Любов – це єдність), що також становить близько 15% випадків. Вона вербалізує уявлення про гармонію та злиття двох особистостей в одне ціле, демонструючи взаємодоповнення партнерів і духовне єднання. Прикладом служить пісня Білла Візерса *Just the Two of Us*: «*Just the two of us... We can make it if we try*» («Лише ми вдвох... Ми зможемо, якщо спробуємо»), яка підкреслює ідею підтримки та спільного розвитку. Метафора єдності відображає культурну цінність партнерства та гармонійного співіснування, підкреслюючи позитивні аспекти любовних стосунків, такі як взаємна підтримка і довіра.

Наступні дві моделі мають приблизно по 10% частотності. LOVE IS A DISEASE / ADDICTION (Любов – це хвороба / залежність) представляє любов як стан втрати контролю, одержимості або страждання, подібний до хвороби чи залежності: «*I'm addicted to your love*» (Леді Гага) або «*Now I'm lovesick*» (Френк Оушен). Ця метафора акцентує на психологічному впливі почуття, його здатності змінювати поведінку людини, викликати емоційні коливання та сильні переживання. Навпаки, LOVE IS LIGHT / HEAVEN (Любов – це світло / рай) підкреслює позитивний, надихаючий, рятівний та іноді божественний аспект любові. Це ілюструють рядки «*You're my flashlight*» (Джессі Джей) та «*Standing in the light of your halo*» (Бейонсе). Світло в цьому контексті символізує надію, підтримку, духовне піднесення та безпеку, створюючи у слухача відчуття емоційного комфорту та благополуччя.

Найменш частотною виявилася модель LOVE IS A GAME (Любов – це гра), близько 5% прикладів. Вона відображає іронічне або прагматичне ставлення до любові, розкриваючи її як процес зі своїми правилами, ризиками, перемогами та поразками. Прикладами є «*Love's a game, wanna play?*» (Тейлор Свіфт) та «*Don't call it love when you just wanna play*» (Бруно Марс). Ця метафора відображає сучасний погляд на стосунки, де любов сприймається не лише як глибоке почуття, а й як соціальна гра з елементами стратегій, маніпуляцій і взаємних випробувань.

Таким чином, метафорична номінація концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській ліричній традиції охоплює широкий спектр образів, демонструючи багатогранність, емоційну насиченість і полісемію цього почуття. Домінування моделей *LOVE IS A JOURNEY* та *LOVE IS FIRE* свідчить про те, що любов у культурному сприйнятті передусім є динамічним процесом і інтенсивною пристрастю. Менш частотні моделі, такі як *LOVE IS A GAME*, вказують на появу іронічного або рефлексивного осмислення почуття у сучасній поп-культурі. Важливо підкреслити, що різноманіття метафор відображає не лише індивідуальні емоційні переживання авторів, а й соціокультурні уявлення про любов у певний історичний період, музичний стиль і жанр. Детальний

розподіл метафоричних моделей із прикладами та відсотковим співвідношенням наведено у Додатку А (див. Таблицю 2.1), що дозволяє наочно простежити тенденції, закономірності та відмінності у вербалізації концепту LOVE, а також аналізувати, як сучасна американська музика формує у слухача комплексне уявлення про любов як емоційне, психологічне та культурне явище.

2.3. Ціннісна складова концепту LOVE/ЛЮБОВ

Ціннісний вимір концепту LOVE/ЛЮБОВ визначає його фундаментальне місце в культурній картині світу. Любов у цьому сенсі постає не лише як емоційне почуття чи міжособистісний зв'язок, але й як базова аксіологічна категорія, яка структурує мораль, етику, соціальні норми та духовність. Як зазначає Кочерган М., «цінність – це не лише поняття, а й орієнтир людської поведінки» [10, с. 112].

У християнській традиції любов осмислюється як найвища добродієність (*caritas*), що перевищує навіть віру та надію. Це розуміння відбите у відомій біблійній формулі: «*God is love*» (1 Івана 4:8) [35, с. 211]. Таким чином, любов набуває універсального і сакрального статусу, стає моральним законом, що регулює взаємини між людьми та їхнє ставлення до світу.

Когнітивно-лінгвістичні дослідження (Лакофф Дж., Кьовечеш З.) показують, що ціннісний вимір концепту LOVE/ЛЮБОВ втілюється у стійких метафоричних моделях: LOVE IS A VIRTUE, LOVE IS SACRIFICE, LOVE IS THE MEANING OF LIFE [43, с. 87; 41, с. 145]. Вони підкреслюють, що любов не лише емоційний стан, а й вища життєва мета, яка осмислюється як духовне благо.

Сучасна американська англомова лірика 2010–2025 років демонструє багатство варіантів ціннісної інтерпретації любові. Пісня виступає не лише як художня форма, а й як колективний код, у якому відбиваються суспільні уявлення про любов.

1. Любов як кохання і пристрасть. Найчастіше любов у піснях постає у вигляді романтичного кохання, сповненого емоційної інтенсивності. Наприклад, у композиції «Just the Way You Are» (Бруно Марс (Mars B.), 2010) любов змальована як гармонійний, ідеалізований стан: «*When I see your face / There's not a thing that I would change*». Тут любов наділена цінністю стабільності, щирості, духовного злиття.

Інший варіант – любов як пристрасть і залежність, що має амбівалентний характер. У пісні «Love Me Harder» (Аріана Гранде (Grande A.), 2014) зображено інтенсивність почуття, яке межує з болем: «*So what do I do if I can't figure it out? / You gotta try, try, try again*». Тут любов має аксіологічну цінність, але подається як виклик, боротьба і навіть випробування [31, с. 144].

2. Платонічна та дружня любов. У сучасній культурі набула поширення ідея дружби як однієї з форм любові. У пісні «Count on Me» (Бруно Марс (Mars B.), 2010) звучить думка, що справжня дружба є проявом любові: «*You can count on me like one, two, three / I'll be there*». У ціннісному плані така любов осмислюється як підтримка, надійність, довіра.

3. Любов до батьківщини та колективна любов. У сучасному суспільному дискурсі важливе місце займає патріотична любов. У піснях «This is America» (Чайлдіш Гамбіно (Gambino C.), 2018) чи «God Bless the USA» (Лі Грінвуд (Greenwood L.), 2020, нова версія) любов подається як відданість країні, ідентичність, готовність до жертви заради спільного блага. Тут аксіологічне значення полягає в інтеграції особистого почуття в суспільні та національні цінності [50, с. 233].

Любов виконує не лише індивідуальну, а й суспільну функцію. Вона виступає як етичний орієнтир, що регулює поведінку людей. У сучасній ліриці можна знайти приклади, де любов осмислюється як протиположна агресії, війні, ненависті. У пісні «Love Wins» (Керрі Андервуд (Underwood C.), 2018) любов протиставляється ненависті та нетерпимості: «*I believe you and me are sisters and brothers / And I believe we're made to be here for each other*». Тут любов має

суспільне значення – вона репрезентується як цінність єдності, толерантності, гуманізму [28, с. 278].

Також у ліриці останніх років простежується тема любові до себе (*self-love*), яка стала важливою складовою сучасної культури. У пісні «Love Myself» (Гейлі Стейнфілд (Steinfeld H.), 2015) звучить ідея самоповаги: «*Gonna love myself, no, I don't need anybody else*». Це свідчить про зміни в аксіологічному полі концепту LOVE/ЛЮБОВ – любов розглядається не лише як міжособистісне почуття, але й як внутрішній ресурс особистості [48, с. 201].

Можна помітити, що у сучасній ліриці любов часто постає як самопожертва заради іншого. Це аксіологічне уявлення перегукується з християнською традицією, де любов трактується як віддання себе ближньому (*greater love hath no man than this, that a man lay down his life for his friends* – John 15:13). У пісні «All of Me» (Джон Ледженд (Legend J.), 2013) герой співає: «*I give you all of me, and you give me all of you*». Тут аксіологічна складова полягає у взаємній жертві – відданні себе іншому повністю [46, с. 153].

Схожий мотив присутній у пісні «Lean on Me» (Білл Візерс (Withers B.), 1972): «*Lean on me, when you're not strong / And I'll be your friend / I'll help you carry on*». Любов осмислюється як сила, що лікує і рятує, навіть через біль і втрату.

4. Любов як свобода і самовираження. Починаючи з 2010-х років, у ліриці активно звучить ідея любові як свободи та права бути собою. У пісні «Born This Way» (Леді Гага (Lady Gaga), 2011) репрезентується концепт любові до себе й прийняття: «*Don't hide yourself in regret / Just love yourself and you're set*». Тут любов набуває цінності емансипації та індивідуальної ідентичності [48, с. 204].

Інший приклад – «Love is Free» (Шеріл Кроу (Crow S.), 2018), де підкреслюється, що любов не має меж і умов: «*Love is free, love is free, it's the way it's supposed to be*». У цьому випадку аксіологічний вимір концепту відбиває сучасні демократичні ідеали свободи та рівності.

Окрема група пісень акцентує на духовному вимірі любові. Наприклад, у «Love God, Love People» (Денні Гокі (Gokey D.), 2021) любов інтерпретується як

універсальний моральний закон, що поєднує релігійний та соціальний вимір: «*Love God, love people, that's how the world will change*». Такі тексти демонструють, що навіть у секуляризованому суспільстві любов зберігає статус сакральної категорії, яка впливає на етичний кодекс. Як пише Рікер П., любов є «основою і горизонтом моральної свідомості» [54, с. 215].

5. Цінність фразеологічних одиниць. Важливою частиною ціннісної складової є фразеологічні одиниці, у яких закріплені сталі культурні уявлення про любов. Вони демонструють, як аксіологічні норми (цінності) суспільства вбудовуються у мову.

Аналіз фразеологізмів з компонентом LOVE, виявлених у корпусі дослідження та зафіксованих у довідкових джерелах, дозволив виділити кілька ключових ціннісних категорій. Найбільшу групу (близько 45% вибірки) становлять одиниці, що вербалізують романтичний ідеал та пристрасть. Сюди належать вирази *love at first sight* («кохання з першого погляду»), *head over heels (in love)* («закоханий по вуха»), *fall in love* («закохатися»), *love birds* («голубки»). Вони відображають уявлення про кохання як про доленосну, всеохопну, ірраціональну та гармонійну силу, що позитивно маркується у культурі.

Друга за обсягом категорія (близько 25%) пов'язана з прагматизмом та необхідністю прийняття. Фразеологізми *Love me, love my dog* («Любиш мене – люби й мого собаку») [72, с. 674] та *tough love* («сувора любов») [70, с. 878] вказують на цінність прийняття партнера з його недоліками або на важливість дисципліни у стосунках заради блага іншого. Емоційний вигук *for the love of God* також можна віднести сюди як апеляцію до вищої цінності у прагматичній ситуації.

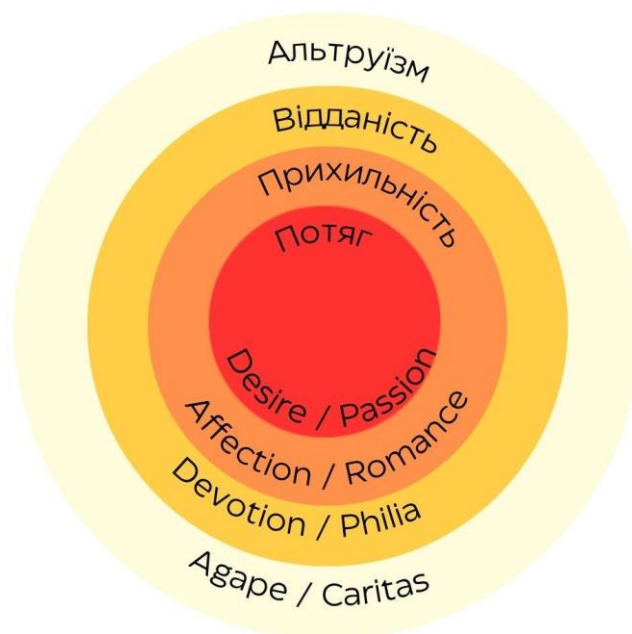
Приблизно 20% фразеологізмів несуть конотації несерйозності або негативу. Вираз *purry love* («щеньче кохання») маркує юнацьку захопленість як незрілу, протиставляючи її цінності дорослого, свідомого почуття. Одиниці *love-hate relationship* («стосунки любові-ненависті») та *no love lost* («немає взаємної симпатії») прямо вказують на амбівалентність або відсутність позитивного емоційного зв'язку.

Найменшу групу (близько 10%) складають фразеологізми, що виражають цінності жертвності та відданості. Вираз *labor of love* («праця з любові», безкорислива) та усталене словосполучення *true love* («справжня любов») підкреслюють високий моральний статус відданого, безкорисливого почуття.

Таким чином, аналіз фразеології підтверджує домінування романтичної моделі любові в ціннісній картині світу американської культури, водночас фіксуючи прагматичні, іронічні та високоморальні аспекти її сприйняття. Детальний розподіл ціннісних конотацій фразеологізмів з прикладами наведено у Додатку Б (див. Табл. 2.2).

6. Для візуалізації багат шаровості та перетікання різних аспектів любові, проаналізованих у понятійній, образній та ціннісній складових, ми пропонуємо модель «Градйованість концепту LOVE». Ця модель відображає рух від базових, тілесних аспектів до вищих, духовних.

Схема 2.1. Градйованість концепту LOVE

1. Рівень 1: ПОТЯГ (Desire / Passion)

- *Опис:* Базовий, інтенсивний, часто фізичний аспект.
- *Вербалізація:* Метафори LOVE IS FIRE, LOVE IS ADDICTION. Фразеологізми *head over heels*.

2. Рівень 2: ПРИХИЛЬНІСТЬ (Affection / Romance)

- *Опис*: Емоційний зв'язок, романтизовані уявлення.
- *Вербалізація*: Метафора LOVE IS A GAME. Фразеологізми *love birds, puppy love, love at first sight*. Це домінуючий рівень поп-лірики.

3. Рівень 3: ВІДДАНІСТЬ (Devotion / Philia)

- *Опис*: Стабільне, свідоме почуття. Включає дружню, сімейну любов.
- *Вербалізація*: Метафори LOVE IS A JOURNEY, LOVE IS A UNITY. Фразеологізми *true love, tough love*.

4. Рівень 4: АЛЬТРУЇЗМ (Agape / Caritas)

- *Опис*: Вищий, духовний та ціннісний аспект. Жертовна, безумовна любов (до ближнього, до Бога, до батьківщини).
- *Вербалізація*: Понятійна складова *God is love*. Метафора LOVE IS LIGHT. Фразеологізм *labor of love*.

Ця схема демонструє, що різні вербалізації (метафори, фразеологізми, лексеми) не існують ізольовано, а формують єдиний концептуальний простір, де один аспект плавно перетікає в інший, відтіняючи та доповнюючи його.

7. Окремим напрямом розвитку ціннісної складової концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англомовній ліриці є його зв'язок із патріотичними почуттями. У багатьох піснях любов постає не лише як інтимна чи дружня емоція, а як форма відданості своїй країні, землі чи народу. Таке розширення семантики дозволяє простежити, що любов у пісенних текстах може виконувати і колективно-ідентифікаційну функцію.

Наприклад, у відомій американській пісні «This Land is Your Land» Вуді Гатрі (Guthrie W.), яка продовжує інтерпретуватись сучасними виконавцями, любов до батьківщини втілюється через метафору «землі, що належить усім» [41, с. 212]. Аналогічний мотив зустрічаємо в композиції «American Heart» у виконанні Фейт Гілл (Hill F.), де любов до країни описується через образи серця та єдності нації. У творчості Лани Дель Рей (Del Rey L.), зокрема у пісні «National Anthem», любов переплітається з іронічним образом «американської мрії», проте

залишається основою емоційної прив'язаності. Отже, у патріотичних піснях любов інтерпретується як вищий суспільний обов'язок та водночас – як емоційна цінність, що зміцнює почуття національної ідентичності.

У XXI столітті виникає ще одна новація в ціннісній структурі концепту LOVE: його пов'язують із любов'ю до природи та відповідальністю за планету. Це особливо проявляється у світовій поп- та рок-музиці останніх десятиліть, де під впливом екологічних рухів формується ідея «eco-love». Прикладом є глобальний проєкт «Love Song to the Earth» (2015), створений спільно американськими (Джонні Депп (Depp J.)) та британськими (Пол Маккартні (McCartney P.)) виконавцями. Тут любов до Землі метафорично ототожнюється з любов'ю до близької людини: «*Love song to the Earth, this is our home, we've got to make it thrive*» [28, с. 34].

Інший приклад – трек «Earth» (2019) Ліла Діккі (Dicky L.), де любов постає як універсальна цінність, що об'єднує всі живі істоти: від людей до тварин. Використання комічних і водночас щирих образів дозволяє показати, що екологічна любов стає глобальною метафорою єдності людства [31, с. 73].

Таким чином, у сучасній музиці простежується тенденція розширення семантики LOVE до глобальних категорій – природи, довкілля, планети як дому всіх живих істот. Це свідчить про еволюцію ціннісної складової від індивідуально-особистісних до планетарно-колективних вимірів [67, с. 287].

На противагу духовним і сакральним вимірам, у популярній культурі часто зустрічається редукція любові до матеріальних аспектів – грошей, статусу та соціальних благ. Тут простежується іронічна, критична або споживацька інтерпретація концепту.

Яскравим прикладом є композиція Дженніфер Лопес (Lopez J.) «Love Don't Cost a Thing» (2000), де любов подається як щось, що не можна купити за гроші. Однак сам дискурс виникає на тлі зіставлення любові з матеріальними цінностями [63, с. 142]. У пісні Каньє Веста (West K.) «Gold Digger» підкреслюється контраст між духовною значущістю любові та прагненням до матеріального зиску.

Натомість у реп-культурі досить часто простежується поєднання теми любові з матеріальним достатком: «*If you love me, you gotta love the money too*» (із сучасних треків Тревіса Скотта (Scott T.), Карді Бі (Cardi B) та ін.). Тут любов редукується до соціального контракту, де почуття стають похідними від багатства.

Цей матеріалістичний вимір концепту LOVE/ЛЮБОВ відображає тенденцію сучасного суспільства до комерціалізації емоцій та девальвації духовних аспектів любові. Водночас він підкреслює амбівалентність концепту, який у культурному дискурсі може поєднувати найвищі моральні цінності та буденні прагматичні цілі [69, с. 63].

Отже, аналіз ціннісної складової концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англійській ліриці засвідчив багатовимірність його реалізації. Любов постає не лише як інтимне почуття чи дружба, а й як універсальна моральна категорія, що охоплює духовні, сакральні, соціальні, патріотичні та навіть глобально-екологічні виміри. У пісенних текстах простежується аксіологічна полярність: від піднесених інтерпретацій (любов як віра, милосердя, жертвність) до прагматично-матеріальних (любов як контракт, залежність від грошей або статусу). Водночас спільним є те, що любов постає основою ціннісної ієрархії, визначає світоглядні орієнтири та слугує ключем до ідентичності як окремої особистості, так і колективу.

Таким чином, ціннісна складова дозволяє простежити, що концепт LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англійській ліриці є не лише емоційною категорією, а й культурно-соціальним маркером, який відображає глобальні тенденції розвитку сучасного суспільства.

Висновки за розділом 2

Аналіз вербалізації концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англійській ліриці показав, що ця категорія залишається однією з найбільш універсальних і багатогранних у культурі та мові. Усі три складові – понятійна,

образна та ціннісна – взаємопов’язані, але кожна з них відкриває свій ракурс осмислення любові як мовного та культурного феномену.

Понятійна складова відображає базове значення любові, закріплене у словниках і повсякденному вжитку. У різних тлумаченнях підкреслюється, що love – це передусім сильне почуття прихильності, ніжності та відданості. Важливою є і семантична динаміка: любов у сучасному дискурсі не обмежується романтичним виміром, а охоплює дружбу, сімейні стосунки, милосердя, релігійні уявлення. Порівняння з українським словом «любов» виявило подібність у значенні, проте англійська традиція частіше розгортає додаткові смислові відтінки через синоніми та сталі вирази.

Образна складова демонструє багатство мовних засобів, за допомогою яких любов втілюється у художньому мовленні. Пісенна лірика широко використовує метафори, символи, епітети, порівняння, щоб зробити почуття відчутним і багатовимірним. Аналіз 120 текстів пісень дозволив виділити 7 домінантних метафоричних моделей. Найчастішою є LOVE IS A JOURNEY (~25%), що свідчить про сприйняття любові як процесу. За нею йдуть LOVE IS FIRE (~20%) та LOVE IS A BATTLE/WAR (~15%), які підкреслюють інтенсивність та конфліктний потенціал почуття. Завдяки такій образності формуються сталі асоціативні моделі, які легко розпізнаються слухачами й допомагають відтворити інтимний досвід на колективному рівні.

Ціннісна складова виокремлює моральні й аксіологічні аспекти концепту. Любов трактується як вища духовна категорія, як фундамент міжособистісних стосунків і суспільної гармонії. Водночас у сучасних текстах помітні суперечності: любов може постати джерелом щастя й натхнення, але також виявлятися як залежність, розчарування чи навіть руйнівна сила. Аналіз фразеологізмів показав домінування цінності романтичного ідеалу (~45%). Запропонована модель «Колеса градійованості» візуалізує перехід від базових аспектів (Потяг) до вищих (Альтруїзм). Особливої уваги заслуговує те, що любов набуває багатьох форм – романтичної, платонічної, сімейної, дружньої,

патріотичної, а також любові до себе (self-love). Така багатомірність підтверджує універсальний статус концепту.

Таким чином, у сучасній американській англомовній ліриці концепт LOVE/ЛЮБОВ функціонує як потужний смислотворчий центр. Він поєднує у собі узагальнені словникові значення, багатство художніх образів і ціннісні орієнтири, притаманні як окремій людині, так і суспільству в цілому. Саме завдяки цьому любов продовжує залишатися наскрізним мотивом у поетичній і музичній творчості, адже вона здатна репрезентувати найглибші емоційні й духовні переживання людини.

Отримані результати свідчать, що любов не може бути зведена лише до одного визначення чи одного набору образів. Вона постає як складний культурно-мовний конструкт, який завжди відкритий до нових інтерпретацій і наповнюється актуальними смислами залежно від історичного та соціального контексту.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Проведене дослідження концепту LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англomовній ліриці дозволило системно осмислити його як складний мовно-культурний феномен, що поєднує понятійний, образний та ціннісний рівні й репрезентує універсальні та національно специфічні особливості світогляду.

Насамперед було з'ясовано, що концепт у сучасній лінгвістиці розглядається не лише як одиниця мови, а як когнітивно-культурне утворення, що фіксує досвід, знання та цінності певної спільноти. У першому розділі роботи визначено ключові підходи до вивчення концепту: когнітивний, культурологічний, комунікативний і лінгвокультурологічний. Вони дозволяють інтегрувати філософські, мовознавчі й культурологічні аспекти аналізу, розкриваючи концепт як динамічну, багатовимірну структуру. Також у дослідженні було враховано ідеї представників української та зарубіжної когнітивної науки, які підкреслюють важливість метафори, прототипів і культурних моделей у формуванні концептів.

Вивчення поняття любові в гуманітарних науках показало, що цей концепт із давніх часів був центральним у філософії, етиці, релігії та мистецтві. Античні мислителі трактували любов як гармонію та ідеал краси, християнська традиція – як моральний імператив і божественну силу, культурологічні дослідження – як одну з найвищих людських цінностей. Такий міждисциплінарний підхід підтверджує універсальність концепту та пояснює його стійку актуальність у мовному й літературному просторі.

Практичний аналіз вербалізації LOVE у сучасній американській англomовній ліриці дозволив окреслити три складові — понятійну, образну й ціннісну.

1. Понятійна складова. Словникові тлумачення та етимологічний аналіз демонструють багатство семантичного поля слова love. Поряд із базовим значенням «сильна прихильність, почуття глибокої симпатії чи відданості»

спостерігається розширення значень у напрямі релігійного милосердя, дружби, патріотичних почуттів. Порівняння з українським словом «любов» виявило значну спільність у ядрових значеннях, однак англійська традиція частіше реалізує різноманітні відтінки через фразеологізми та сталі словосполучення.

2. Образна складова. Ліричні тексти активно використовують метафори, символи, порівняння й стилістичні фігури, які надають концепту експресивності й емоційної глибини. У пісенних текстах любов порівнюється з дорогою, стихією, вогнем, битвою чи навіть хворобою. Кількісний аналіз показав домінування метафор LOVE IS A JOURNEY (25%) та LOVE IS FIRE (20%). Завдяки цьому формується потужна асоціативна мережа, яка дозволяє слухачеві емоційно співпереживати та ототожнювати власний досвід із художнім образом.

3. Ціннісна складова. Аналіз сучасних текстів показав, що любов репрезентується як моральний і духовний орієнтир. Вона постає як позитивна сила, що здатна надихати, підтримувати й рятувати, але водночас може ставати джерелом страждання чи руйнівної пристрасті. Аналіз фразеологізмів показав, що в американській культурі домінує цінність романтичного ідеалу (45%). У сучасних піснях відображається розмаїття форм любові: романтична, платонічна, дружня, сімейна, а також любов до Батьківщини, до себе (self-love) чи до Бога. Така багатомірність підтверджує аксіологічний статус концепту.

Загалом результати роботи свідчать, що концепт LOVE/ЛЮБОВ у сучасній американській англійській ліриці функціонує як смислотворчий центр, що інтегрує універсальні людські переживання та культурні коди. Він забезпечує не лише художню виразність, а й комунікативну силу текстів, адже дає змогу передати досвід, зрозумілий представникам різних культур.

Теоретична значущість дослідження полягає у тому, що воно підтверджує ефективність когнітивно-лінгвістичного та лінгвокультурологічного підходів до аналізу концептів. Осмислення любові крізь призму мови дозволяє побачити, як культурні уявлення закріплюються у слові й художньому образі. Практична цінність полягає у можливості застосовувати результати для викладання курсу

когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, спецкурсів із аналізу поетичних і пісенних текстів.

Важливим є також емпіричний результат: було зібрано корпус зі 120 текстів сучасної американської англомовної лірики (2010–2025 рр.), з якого було виокремлено та проаналізовано понад 350 мовних одиниць. Це дозволило простежити тенденції у вживанні концепту та виявити нові смислові відтінки, характерні для сучасної культури.

Таким чином, дослідження доводить, що концепт LOVE/ЛЮБОВ не лише зберігає свою універсальність і традиційність, а й постійно оновлюється, набуваючи нових смислів у залежності від соціально-культурного контексту. Він залишається однією з ключових категорій, яка формує уявлення про людське буття й визначає аксіологічні орієнтири сучасної людини. Перспективи подальших досліджень вбачаються у порівняльному аналізі вербалізації концепту LOVE в американській та британській ліриці, а також у вивченні його гендерних аспектів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабко Н. М. Типи концептів та їх класифікація у сучасній когнітивній лінгвістиці. *Актуальні проблеми філологічних наук* : зб. тез студ. наук. конф./ Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; за заг. ред. О. В. Радчук. Харків, 2024. С. 8–11.
2. Бобро М. П. Аксіологічні та лінгвокультурні параметри концепту «ЖИТТЯ»: кваліфікаційна робота. Харків : ХНПУ, 2021. С. 242
3. Бондаренко О. Любов як цінність у сучасному суспільстві. *Філософські обрії*. 2020. № 43. С. 30–39.
4. Воробйова О. П. Концептологія в Україні: здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ. Сер. Філологія*. 2011. Т. 14. № 2. С. 53–64.
5. Гарбера І. В. Функціонування терміна «концепт» у сучасній лінгвістиці. *Вісник Донецького національного університету. Сер. Б: Гуманітарні науки*. 2014. Вип. 1-2. С. 65–71.
6. Давиденко А. Д. Особливості репрезентації концепту ЛЮБОВ у пареміях німецької, англійської та української мов. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. Вип. 66. С. 51–54.
7. Джеріх О. С. "Концепт" у сучасній когнітивній лінгвістиці та лінгвокультурології: поняття та структура. *Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах*. 2018. Вип. 35-36. С. 61–69.
8. Жаботинська С. А. *Когнітивна лінгвістика: навчальний посібник*. Київ : ВЦ «Академія», 2018. 256 с.
9. Караванський С. *Секрети української мови*. Київ : Либідь, 2001. 312 с.
10. Кочерган М. *Вступ до мовознавства*. Київ : Академія, 2006. 368 с.
11. Кримський С. *Філософія культури*. Київ : Либідь, 2002. 240 с.
12. Мартинюк А. П. *Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики*. Харків : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 196 с.

- 13.Пасик Л. Концепт як об'єкт дослідження когнітивної лінгвістики. *Актуальні питання іноземної філології*. 2015. № 3. С. 124–128.
- 14.Приходько Г. Когнітивний напрям у сучасній науці про мову. *Сучасні дослідження з іноземної філології* : збірник наукових праць / голов. ред. М. П. Фабіан. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 1(27). С. 188–196.
- 15.Приходько А. М. *Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики*. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с.
- 16.Селіванова О. С. *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми*. Полтава : Довкілля-К, 2011. 712 с.
- 17.Селіванова О. С. *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
- 18.Aquinas T. *Summa Theologica*. New York : Benziger Bros., 1947. 535 p.
- 19.Aristotle. *Nicomachean Ethics*. Oxford : Oxford University Press, 2019. 384 p.
- 20.Augustine St. *On the Trinity (De Trinitate)*. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. 311 p.
- 21.Austin J. L. *How to Do Things with Words*. Oxford : Clarendon Press, 1962. 168 p.
- 22.Austen J. L. *Pride and Prejudice*. Oxford : Oxford University Press, 2008. 480 p.
- 23.*Bhagavad Gita* / Translated by Eknath Easwaran. London : Penguin Classics, 2007. 272 p.
- 24.Billboard. Hot 100 Songs. *Billboard Media LLC*. 2023. URL: <https://www.billboard.com/charts/hot-100/> (дата звернення: 26.10.2025).
- 25.Bloom H. *The Literature of Love*. New Haven : Yale University Press, 2016. 356 p.
- 26.British National Corpus (BNC). University of Oxford, 2019. URL: <https://www.english-corpora.org/bnc/> (дата звернення: 26.10.2025).
- 27.Descartes R. *The Passions of the Soul*. Indianapolis : Hackett Publishing, 1989. 240 p.

28. Eco U. *History of Beauty*. London : Secker & Warburg, 2004. 440 p.
29. Evans V. *Glossary of Cognitive Linguistics*. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2007. 256 p.
30. Evans V., Green M. *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. 830 p.
31. Frith S. *Music and Love: Popular Songs and Emotional Culture*. Oxford : Oxford University Press, 2020. 270 p.
32. Geeraerts D. Prototypicality, Polysemy and Vagueness. *Handbook of Cognitive Semantics*. Volume 2 / edited by Fuyin Thomas Li. Leiden : Brill, 2023. P. 409–432.
33. Harvey P. *An Introduction to Buddhism*. Cambridge : Cambridge University Press, 2013. 466 p.
34. Heidegger M. *Being and Time*. Oxford : Blackwell, 1962. 589 p.
35. *Holy Bible. New International Version*. London : Hodder & Stoughton, 2011. 1420 p.
36. Indiana R. *LOVE: A Retrospective*. New York : Whitney Museum, 2013. 190 p.
37. Kant I. *Critique of Pure Reason*. Cambridge : Cambridge University Press, 1998. 785 p.
38. Kant I. *Lectures on Ethics*. Cambridge : Cambridge University Press, 1997. 450 p.
39. Karazin University – School of Foreign Languages. Про напрями досліджень: зокрема когнітивна лінгвістика, дискурс-аналіз, стилістика. URL: <https://foreign-languages.karazin.ua/en/> (дата звернення: 26.10.2025).
40. Knoll E. *Love as Moral Foundation: Ethics of Care in the Modern World*. New York : Routledge, 2017. 210 p.
41. Kövecses Z. *Metaphor and Emotion*. Cambridge : Cambridge University Press, 2000. 236 p.
42. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago : University of Chicago Press, 2003. 256 p.

43. Lakoff G. *Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago : University of Chicago Press, 1987. 614 p.
44. Lewis C. S. *The Four Loves*. London : HarperCollins, 1960. 160 p.
45. Löbner S. Structuring Prototypes. *Semantics: An Introduction*. Berlin : De Gruyter Mouton, 2013. P. 274–275.
46. Luther M. *The Freedom of a Christian*. Minneapolis : Fortress Press, 2008. 96 p.
47. Meyendorff J. *Byzantine Theology: Historical Trends and Doctrinal Themes*. New York : Fordham University Press, 1983. 268 p.
48. Middleton R. *Studying Popular Music*. Milton Keynes : Open University Press, 1990. 220 p.
49. Mulvey L. *Visual Pleasure and Narrative Cinema*. London : BFI, 1989. 230 p.
50. Neale S. *Cinema and Emotion*. New York : Routledge, 2012. 276 p.
51. Plato. *Symposium*. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. 250 p.
52. Taylor J. R. Prototype Theory. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*. 2nd edition. Elsevier, 2015. P. 286–291. DOI: 10.1016/B978-0-08-097086-8.57034-2.
53. Prototype theory. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Prototype_theory (дата звернення: 26.08.2025).
54. Ricoeur P. *Oneself as Another*. Chicago : University of Chicago Press, 1992. 380 p.
55. Rosch E. Cognitive representations of semantic categories. *Journal of Experimental Psychology: General*. 1975. Vol. 104(3). P. 192–233.
56. Ross J. R. A Note on Degreewords and NP Squishes. *Papers from the Ninth Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society*. Chicago : Chicago Linguistic Society, 1973. P. 382–439.
57. Rumi Jalal al-Din. *The Masnavi Book One*. Oxford : Oxford University Press, 2004. 512 p.
58. Sartre J.-P. *Being and Nothingness*. London : Routledge, 2003. 650 p.
59. Searle J. R. *Speech Acts*. Cambridge : Cambridge University Press, 1969. 204 p.

60. Seneca. *Moral Letters to Lucilius*. Chicago : University of Chicago Press, 2015. 312 p.
61. Shakespeare W. *The Complete Sonnets and Poems*. Oxford : Oxford University Press, 1997. 760 p.
62. Smith L. *Love in Cinema: Cultural Representations*. London : Palgrave Macmillan, 2019. 198 p.
63. Taylor C. *Sources of the Self*. Cambridge : Harvard University Press, 1989. 601 p.
64. Telushkin J. *Jewish Literacy*. New York : William Morrow, 1991. 783 p.
65. *The Holy Bible, King James Version*. Cambridge : Cambridge University Press, 2011. 1264 p.
66. Wierzbicka A. *Emotions Across Languages and Cultures: Diversity and Universals*. Cambridge : Cambridge University Press, 1999. 368 p.
67. Wierzbicka A. *Understanding Cultures through Their Key Words: English, Russian, Polish, German, and Japanese*. Oxford : Oxford University Press, 1997. 328 p.
68. Заньковська Г. Д. Методи дослідження концептів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2015. № 19. Т. 2. С. 102–104.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

69. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (дата звернення: 10.09.2025).
70. Collins English Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (дата звернення: 10.09.2025).
71. Macmillan Dictionary. URL: <https://www.macmillandictionary.com/> (дата звернення: 10.09.2025).
72. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення: 10.09.2025).

73.Oxford English Dictionary. URL: <https://www.oed.com/> (дата звернення: 10.09.2025).

74.Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com/> (дата звернення: 10.09.2025).

75.Harper D. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com/> (дата звернення: 10.09.2025).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

76.AZLyrics. URL: <https://www.azlyrics.com> (дата звернення: 15.09.2025).

77.Genius. URL: <https://genius.com> (дата звернення: 15.09.2025).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Метафоричні моделі концепту LOVE в американській ліриці (2010-2025 рр.)

Таблиця 2.1

№	Метафорична модель	Референтний корелят (Понятійна сфера)	Приклади з текстів (Переклад)	Джерело (Виконавець)	% від вибірки
1	LOVE IS A JOURNEY (Любов – це подорож)	Процес, розвиток, спільний шлях, можливі кризи.	« <i>We're on the right track, baby, we were born this way</i> » (Ми на правильному шляху, крихітко, ми такими народилися)	Леді Гага (Lady Gaga), "Born This Way"	~25%
2	LOVE IS FIRE / HEAT (Любов – це вогонь / жар)	Пристрасть, інтенсивність, небезпека, руйнування.	« <i>I'm on fire... A burning love</i> » (Я палаю... Палаюче кохання). « <i>Love is a burning</i>	Брюс Спрінгстін (Springsteen B.), "I'm on Fire"; Елвіс Преслі (Presley E.), "Burning Love"	~20%

			<i>thing</i> » (Любов – це річ, що палає).		
3	LOVE IS A BATTLE / WAR (Любов – це битва / війна)	Конфлікт, боротьба, біль, перешкоди, капітуляція.	« <i>Love is a battlefield</i> » (Кохання – це поле бою). « <i>You shot me down, bang bang</i> » (Ти застрелив мене, бах-бах).	Пет Бенатар (Benatar P.), "Love Is a Battlefield"; Ненсі Сінатра (Sinatra N.), "Bang Bang"	~15%
4	LOVE IS A UNITY OF TWO (Любов – це єдність)	Гармонія, злиття, цілісність, взаємодоповнення.	« <i>Just the two of us... We can make it if we try</i> » (Лише ми вдвох... Ми зможемо, якщо спробуємо).	Білл Візерс (Withers B.), "Just the Two of Us"	~15%
5	LOVE IS A DISEASE / ADDICTION (Любов – це	Втрата контролю, одержимість, страждання, "лихоманка".	« <i>I'm addicted to your love</i> » (Я залежна від твого	Леді Гага (Lady Gaga), "Dope"; Френк Оушен	~10%

	хвороба / залежність)		кохання). « <i>Now I'm lovesick</i> » (Тепер я хворий на кохання).	(Ocean F.), "Thinking Bout You"	
6	LOVE IS LIGHT / HEAVEN (Любов – це світло / рай)	Порятунок, натхнення, божественне почуття, чистота.	« <i>You're my flashlight</i> » (Ти мій ліхтарик). « <i>Standing in the light of your halo</i> » (Стоячи у світлі твого німбу).	Джессі Джей (Jessie J), "Flashlight"; Бейонсе (Beyoncé), "Halo"	~10%
7	LOVE IS A GAME (Любов – це гра)	Ризик, маніпуляція, правила, перемога/поразка.	« <i>Love's a game, wanna play?</i> » (Кохання – це гра, хочеш зіграти?). « <i>Don't call it love when you just wanna play</i> » (Не називай це	Тейлор Свіфт (Swift T.), "Blank Space"; Бруно Марс (Mars B.), "Grenade"	~5%

			коханням, коли просто хочеш пограти).		
--	--	--	--	--	--

ДОДАТОК Б

Таблиця 2.2

Ціннісна категорія (Конотація)	Приклади фразеологізмів	% від вибірки ФО
Романтичний ідеал / Пристрасть (Позитивна)	<i>love at first sight, head over heels, fall in love, love birds</i>	~45%
Прагматизм / Прийняття (Нейтральна / Умовна)	<i>Love me, love my dog; for the love of God; tough love</i>	~25%
Несерйозність / Негатив (Негативна / Іронічна)	<i>puppy love, love-hate relationship, no love lost</i>	~20%
Жертовність / Відданість (Високо позитивна)	<i>labor of love, true love</i>	~10%

SUMMARY

The qualification paper is devoted to the linguistic and cognitive analysis of the concept of LOVE in modern American English lyric poetry. The choice of the research topic is determined by the fact that the concept of LOVE represents one of the key universal categories of human consciousness, reflected in language and culture. The relevance of the research is due to the growing interest in cognitive linguistics, conceptology, as well as in the cultural and value aspects of linguistic phenomena.

The aim of the work is to analyze the conceptual, figurative and value components of the concept LOVE in American English, to reveal its linguistic representation and cultural specificity in modern popular music.

The main tasks of the study include:

- defining the essence of the "concept" as a cognitive and linguistic phenomenon;
- describing theoretical approaches to the study of concepts in linguistics;
- analyzing the structure of the concept of LOVE in its conceptual, figurative and value aspects;
- identifying the main linguistic means of verbalizing LOVE in the American English language (lexical units, phraseological expressions, metaphors) based on song lyrics;
- interpreting the cultural and axiological significance of the concept in the American English linguistic worldview.

The research methods applied in the work are: descriptive and analytical method, conceptual analysis, semantic and contextual analysis, and quantitative analysis of the empirical data.

The novelty of the research lies in the comprehensive description of the concept of LOVE in American English popular lyrics, combining cognitive, cultural and linguistic approaches, as well as in the involvement of a modern, focused corpus of song lyrics (2010-2025).

The theoretical value of the research is determined by the contribution to the development of cognitive linguistics and conceptology, in particular to the study of the semantic, figurative and value aspects of key cultural concepts.

The practical significance of the work lies in the possibility of using its results in university courses on cognitive linguistics, lexicology, linguocultural studies, as well as in developing materials for teaching English as a foreign language.

The empirical base of the research comprises over 350 linguistic units (examples) selected from 120 modern American song lyrics (2010–2025). This ensures the representativeness of the study.

The qualification paper consists of the introduction, two main chapters, conclusions to each chapter, general conclusions, a list of references (78 positions), and a summary.

- In the first chapter, the theoretical foundations of the study of concepts in modern linguistics are analyzed.

- In the second chapter, the linguistic and cultural specifics of the concept of LOVE in modern American English lyrics are revealed. The analysis covers lexical, phraseological, and metaphorical representations of the concept, with special attention to its conceptual, figurative and value components.

The conducted research proves that the concept of LOVE in American English is characterized by a rich and multifaceted structure, combining universal human values and culture-specific features, primarily verbalized through dominant metaphors such as LOVE IS A JOURNEY and LOVE IS FIRE.